

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' צוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מדינו להחזיר את המתיקות לאדמה!

"ראה אנכי נתן לפניכם היום פריה וקללה... ונחרת בחיים". אדם זוכה לבחור בטוב פאָשר יש לו רצון, ואימתי יש לאדם רצון טוב? פאָשר מאירים לו פנים, ואלו פאָשר הקב"ה מסתיר את פניו מהאדם, הוא מתנסה מאד להתרעם על מזהותו ותברו, כמו המתאוננים, המרגלים, קרח ועדתו שפשתהנסו, התרעמו נגד ה' ונגד מלכה עבדו.

ובפרשת בראשית אנו קוראים על הנחר הנפלא שה' ברא, כמו שנאמר: "וַיַּחַר יצא מעדן להשקות את הגן" והוא נפרד לארבעה הרוחות: פישון, גיחון, חֲדָקֹל ופרת, ומימיהם היו מושקים את פרות הגן שבהם ה' הטביע כחות וסגלות גדולים של בריאות עבור האדם.

ובגן היו עצים רבים, כמו שכתוב: "וַיַּצְמַח ה' אֱלֹקִים מִן הָאֲדָמָה פֶּלַע עֵץ נִחְמֵד לְמִדְוָה וְטוֹב לְמִאֲכָל" ובפסוק זה מבאר שישנם עצים שהם טובים רק למדוה וישנם עצים שהם טובים למאכל וכיוצא בזה וישנם מאכלים רבים שהם רק מושכים את עין האדם, אבל באמת אינם טובים לבריאות האדם, ולעומת זאת ישנם מאכלים שהם לא טובים לעין האדם אבל הם באמת טובים עבורו, שה' הטביע בהם כח להברותו.

טעם הפרות

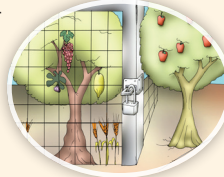
ובמינו ישנם מאכלים רבים שאינם בריאים לאכילה ויש לבאר שדבר זה נעשה בעקבות חטא עץ הדעת שנקבל בו אדם הראשון, שנסבת חטא זה התקללה האדמה, וכן אמרו חז"ל (סוטה מה) שמואז שחרב בית המקדש, נטל הטעם מהפרות, פי בבית המקדש היו מתקנים את חטא עץ הדעת בעבודת ה' שהיו עובדים בו וכשהוא חרב חזרה האדמה להיות מקוללת ונטל הטעם מהפרות ומפיון שאין טעם ערב בפרות, לכן גני האדם מצרים מאכלים עם ערבות המזיקה לבריאות.

וכך לתקנם בימות הגלות את חטא עץ הדעת, עלינו להתבונן בענין חטא עץ הדעת; שבתחלה

הלבוש של אדם הראשון היה הצפון שבו כל גופו היה מקסה (פדר"א יז), והצפון היה מאירה (ע' זוה"ק ח"א דף לו) ועם האור הזה כל אדם הראשון לראות את כל האברים הפנימיים שברא לו ה' והיה מכיר בערכם הגדול, מחמת שכל אחד מהם היה מאיר באור נפלא.

אברים של אור

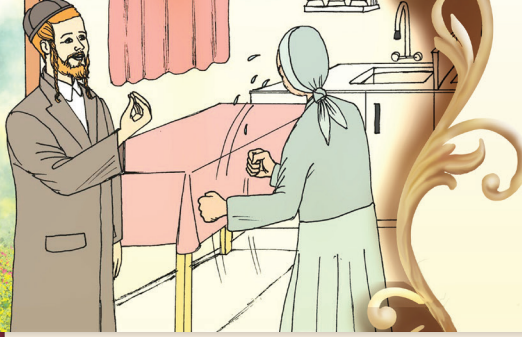
שהרי שאמרו חז"ל (ב"ב מה), שרבי בנאה ראה את שני עקביו של אדם הראשון שהם דומים לשני גלגלי חמה, ואם עקביו שהם אבר פחות עקורי בגוף האירו כשני גלגלי חמה, כל שכן ששאר אבריו האירו באור גדול מאד, וכיון שלאחר שאדם הראשון חטא בעץ הדעת ולאחר פטירתו

- ראה רבי בנאה שעקביו מאירים כשמש, כל שכן שקדם החטא כל אבר מאבריו היה מאיר באור עצום ונפלא, ודרך האור הזה אדם הראשון היה יכול להפיר בערו הגדול של הפעולות שה' עושה לו בכל אבר ואבר, וכן דרך קר

ראה את כל הדורות שהקב"ה עתיד להוציא ממנו, ואת כל הקבבות והקליות ושאר האברים שה' יתן להם כמו שנתנו לו והיה מודה עליהם לה'. ואחרי שאכל מעץ הדעת, התחילה להקנס בו פקחות לא טובה ולפי רום דרגתו הגדולה החל להתספק מי ימיר שצריך להודות לה' על האברים, אולי עדיף לעסוק בחקמות אחרות?! וכשהפסיק להודות לה', נטל ממנו הצפון המאיר ומאור אבריו החשיך והתביש בקו עד שהרגיש הכרח לכסותם, וכיון שלא הודה על האברים שנתנו לו ה', התקללה האדמה ונטלה הפריה מפרותיה, פי הם עשויים להברות את אברי גופו של האדם, ומפיון שהאדם לא הודה על אבריו, לא נזק שייבראו לו פרות מברכים.

וחז"ל (מנחות מה) מספרים על דוד מלכנו שבשעה שהיה נמצא בבית המרחץ ולא היה שום מצוה על גופו, התבונן במצות ברית מילה והודה עליה לה, ויש לפרש זאת, שפאשר דוד מלכנו היה בבית

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

נס הצלתם של שלשה ילדים

ביום ששי האחרון (פרשת עקב), יצאתי עם ילדי לגנה הסמוכה לביתנו כדי לנפש ולהחליף כחות, והנה פגשתי שם את גבאי בית הכנסת שלנו והוא הציע לי לקרוא את הגליון המיוחד שלכם 'מתיקות השבת'.

הסתכלתי בהעברת עין על תכן הגליון, והכותרת 'המסר מהאסונות הקשים' סקרן אותי מאד. קראתי את המאמר הזה והתחזקתי ממנו להבין, שבכל עת יכולים ח"ו להיות לבני אדם נזקים של ארבע מיתות בית דין, דרך דומם, צומח, חי ומדבר, אלא שהקב"ה מצילנו מכל על ידי שמשתמשים בכה המדבר שלנו לדברים טובים ולא ללשון הרע והלבנת פנים, כמבאר שם.

כשילדי חזרו אלי כדי לשתות מים, חזרתי להם בקצה על הדברים שקראתי, ואמרתי להם: בואו נבקש מה' שיציל אותנו ואת כלל ישראל מנזקים בשום דרך, לא דרך דומם, לא דרך צומח, לא דרך חי ולא דרך מדבר ולמדתי אותם לבקש מה' שזכות המדבר שלנו שאנו מתפללים בפניו, יעמד להצילנו מכל מיני נזקים.

"אני טרם אכלה לדבר", כאשר עדין אחזתי אתם במלים האחרונות של תפלה זו, לפתע אני רואה ילד כבן עשר שעומד על המגלשה הגבוהה ודוחף ילד אחר בן גילו, התחלתי לצעק לעברו שזה מסכן, אך זה כבר היה מאחר והילד בן שמונה צנח מהגבה למטה.

הפחד הגדול היה, שבמקום שהוא נפל ישבו שני אחים, אחד כבן שנתיים והשני כבן שלש וחצי, והילד שנפל אמור לפול בדיק עליהם ולמחץ אותם ח"ו. רצתי למקום וכוונתי הורים אחרים שהבחינו בזה ואז ראיתי פלא עצום שראוי לפרסמו בשער בת רבים, כמו שנאמר: "שיחו כבוד נפלאותי".

הילד שנפל, נפל בדיק בן שני הילדים והם לא קבלו אפילו מכה קטנה, עד כדי שהם פשוט חשבו שהילד הזה נפל תוך כדי ריצה לידם, בעוד שקאמור היה זה סכנת חיים עבורם « המשך המעשה בעמוד ד'

המרחץ, הוא נזכר ביום הפטירה שאז הנשמה פושטת מעליה את הגוף, כמו שפושטים בגד מעל הגוף, ולפי רוב דרגות חשש ופחד שפאשר יעלה לבית דין של מעלה, יתגלה ח"ו שהוא ערים מן המצוות, ועל כך פקש בתהלים (קמב א) "ואל תבוא במשפט את עבדך כי לא יצדק לפניך כל חיי".

הבנים משלימים את החסר

ונחמתו היתה בקך שזכר את חסד ה' שיתן לו את המשפחה הדורות ובגו שלמה שיבוא אחריו ישלים את מה שהוא לא השלים, ויבנה את בית המקדש ששם יתגלה כבוד ה' בעבודות הקדש, וכמו שמצינו שדוד מלפנו משול לזרח (ע"ר"ה כה. וברש"י), ואת שלמה בנו המשיך לשמש, כמו שכתוב: "לשלמה אלקים משפטך למלך תן וצדקתך לכו מלך... לפני שמש יגון שמו", וזאת מפני ששלמה היה מקבל על פלם ויכל להאיר לזלם את דעת ה', כשמש המאירה על פלם (ע"ש פירוש המל"כ"ם).

ובזה ראה דוד מלפנו באומה שעה את האור של חסד ה' שיבא אחריו, יתן לו בנים שגם להם ה' יתן את כל אברי הגוף וכן יוכלו להשלים ולעשות את מה שהוא לא הצליח לעשות, ולהכניס בשומעי לקחם את דעת ה', להודות לה' על כל אבר ובכך

יקדשו את אבריהם, כך אדם הראשון ראה בכל אבר מאבריו את חסד ה' שיבא אחריו.

ולכל אדם יש את הנסיון האם לבחור בעני החיים או בעני הדעת, ועליו לבחור ב'חיים' ולא ב'דעת' הינו בשכל העצמי, כי החיים הנכונים כוללים גם דעת ה' שהיא הדעת הנכונה המלמדת כיצד לנהג כראוי בחיים, ואילו הדעת כשילעצמה אינה כוללת את החיים, ולכן עלינו לבחור בחיים, הינו להעריך אותם יותר מהשכל וההודות לה' על החיים ועל פריאות אבריו, ובכך נתקן את הקלקול שנגרם בעקבות חטא עץ הדעת ומימלא האדמה תהיה מברכת עבודתו, וה' יזמן לנו מאכלים פריאים וערבים באופן שלא נרגיש שום צורך באכילת מאכלים שאינם פריאים לגוף.

מעשיות מתוקים

ולכל אדם יש מעשיות רבים, כמו שפנר בוחש שיש לאדם נזלים בפיו, באפו, באזניו וכו', כך נגפשו של האדם ישנם הרבה מעשיות של שמחה ושאר מדות טובות, והעבודה של האדם היא לגלות את המעשיות הטובים שנגפשו, וכשאדם מגלה את המעשיות הטובים, הללו תמי נעשים מתוקים מאוד, והוא מעדיף להיות יותר מאשר בעל שכל, וזוהי בעצמה היא הדעת הגדולה והטובה ביותר.

ובתחלה, קדם אכילת עץ הדעת לא היה לאדם את מדת הנקמה ולכן גם לא היתה לו תאוה ולא היה צורך ללבש בגדים, אבל מפיו שאדם הראשון אכל מעץ הדעת, נכנס בו יצר הרע של חמדת דברים שאינם שלו ולכן הצורך לבגדים, ועד היום הזה, בכל יום יש לאדם את הנסיון של עץ הדעת לבחור בטוב או ברע.

מתיקות סם החיים

ועל ידי עסק התורה, האדם יכול להתעלות מנסיונות הבלי עולם הזה, אלא שאמרו חז"ל (תענית א): 'כל העוסק בתורה לשמה תורתו נעשית לו סם חיים, וכל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המוות', נמצא שאף על פי שהתורה עצמה היא קדש קדשים, אבל חז"ל מגלים לנו שיש הבדל כיצד עוסקים בה, שאם האדם עוסק בתורה רק על מנת להחכים או חליקה על מנת לקנות, הרי שהתורה נעשית לו לסם המוות. שעל דה גדלות ומתפתחות מדותיו הרעות (פדברי הגר"א מוילנא עה"פ "ערוך פמטר לקחי" ואכמ"ל), וכלומד תורה לשמה, זוכה שהתורה היא סם חיים עבורו, שמתפקד אותו להתעלות מעל הבלי עולם הזה ולדבק בחי החיים..

מתיקות ההתעלמות מהחכמה

שעמה יסגר את עיניו מלראות את החסרונות שיבאחרים הנפרים לעיניו מפאת חכמתו.

וכמו שנגשמי ה' ברא לעיני האדם את מכסה העפעפים, וברא לאיננים את התנוף שעמו אפשר לסגור את האיננים, וכן לפה יש לנו את השפתים שעמקם סוגרים את הפה, כך ראוי לאדם לעשות

החכמה היא הפעלה הגדולה ביותר, אבל עלינו לדעת שעקר החכמה היא מעלת התמימות, כי אם אדם ישאר רק עם חכמתו העצמית, הוא יבוא מקף לשנא את הבריות ולא יוכל להיות במחיצת בני אדם, כי בחכמתו יראה את החסרון שכל אחד מחבריו, לכן טוב לאדם להתאזר במדת התמימות

בנפשו, לסגור את עיניו שכלו ואיני שכלו מלראות ומלשמע חסרונות בני אדם ומימלא גם יסגר את פיו מלדבר רע על הבריות.

אל תמיד טוב לזכור...

שהרי נצטוונו 'ואהבת לרעה קמוה', והלל תזון למדניו 'מה ששנאוי עליה אל תעשה להברך',

לשמח את הברואים ואת הבריהא

בציור שבכותרת הגליון: האיש מנחם מחזיק ומשמח את רוחה של אשתו שפולאה בחלישות הדעת מיגיעותיה הגדולות.

אך יוכל האיש לשמח את אשתו, ומה זוכה בעבור זה?

על כך במאמר: 'ענבי הגפן בענבי הגפן'.

בציור שפנינו: אדם הראשון וחוה מצטערים ומתביישים מאד על שעברו על צווי הקב"ה שבראם והיטיב להם ואכלו מעץ הדעת. ומיד קשטבו בתשובה, הקב"ה המשיך לרחם עליהם ונתפר להם בגדים.

מדוע חטא עץ הדעת גרם לאדמה להתקלקל וכיצד יש ביכלתנו לתקן בימינו את חטא זה ולגרם לאדמה להתברך?

על כך במאמר: 'בידינו להחזיר את המתיקות לאדמה!'

אם כן, כשם ששום אדם לא רוצה שיגלו את חסרונותיו, כך ראוי לו להפגוע מלגלות ומלהפיר את חסרונותיהם של חבריו, ובאמת זוהי החכמה הגדולה - להגן בתמימות על פי רצון ה', ולא כמו שנדמה בעולם שהחכמה היא רק לדעת לשאת ולתת בדבריי חכמה, או לזכר הרבה דברים בלבד, ואדרבה, הקב"ה ברא את האדם שהוא שוכח הרבה דברים בשביל שתי סבות: א. כדי שאדם יהיה שפל, ששפירא שיהיה שוכח דברים, לא תזיח דעתו עליו. ב. כדי שהאדם לא יצטער מהדברים הרעים שתהיה בימי חייו, אלא ישפח מהם.

וישנו סוג מחלה שגורמת לאדם לזכור את כל

מה שראה וחקוה בימי חייו, והיא גורמת לאדם צער ודכאון נורא, כי יש לו עגמת נפש עצומה מכל הצער שעבר עליו בימי חייו, אם כן זהו חסד שאדם לא זוכר הכל, נמצא שונאי שהזכרון לבדו לא יקרא החכמה הגדולה שאליה צריך להשתוקק, אלא החכמה הגדולה היא להיות תמים עם ה', ועל חכם כזה דרשו חז"ל (הליו ה) את הפסוק: "אדם ובהמה תושיע ה'" אלו בני אדם שערומו בדת ומשימוין עצמן בבהמה, הינו, שיש להם את החכמה והערומויות שבקדושה, לעשות את עצמם כמי שאין לו דעת ולהתנהג בתמימות שלא להבין את החסרונות שבבני אדם, כדי שלא לשנא אותם וכדי שלא לבוא לידי מריבות.

לכל אחד יש דרך משלו

בפרשתנו נאמר: "לא תבשל גדי בחלב אמו". לקאורה צריך להבין עד כמה שדינו מונעת, שפיון שבוש בפני עצמו וחלב בפני עצמו הם מאכלים מותרים, מדוע נאסר לערב אותם יחד? וכמו כן אסור ערוב צמר ופשתים גם הוא צריך באור, מהי סבת האסור כזה, הרי צמר בפני עצמו ופשתים בפני עצמם הם מותרים לבישה?

ונקדים לך ענין חשוב, הנה, כשאדם נגש לעסק וללמוד בספר חובות הלכות, הוא דומה לאדם שנוכח לאלום שמוחות, שיש שם סוגים רבים של מאכלים ערבים, וכל אחד בוחר לאכל את סוג המאכל הערב לחכו, כך בעבודת ה' אין הוראה קבועה השווה לכלם, יש אדם שיתחבר לשער עבודת ה', ויש אדם שיתחבר לשער הפניעה, ויש אדם שהוא פנוע ורוך בטבעו ואם למד שער הפניעה, הוא עלול לרדת לשפל המצב ולהגיע מרף לעצבות.

אתה באמת כנוע?

וכמו כן אדם שהוא גאה ביותר, גם הוא אינו יכול ללמוד שער הפניעה, כי הוא לא יוכל לסבל את הדברים שילמד ויהכרח יתרוץ את עצמו שגאמת הוא כבר פנוע, כמו שהפיר את עצמו שהוא כנוע בזמנים שבאו עליו צרות, כי כך הוא טבע האדם, שפאשר מגלים לו את חסרונותיו, מיד הוא מחפה על עצמו וטוען שאין בו את אותם חסרונות, ואם כן הגאה לא יפיק תועלת מלמוד זה.

ואכן מוחו של האדם בנוי בצורת ירק הפרוב, והפרוב הוא מחפה עלה על עלה, לרמז שכן הוא דרכו של האדם, שבמקום שיתלה את החסרון בעצמו, הוא מחפה על עצמו ואת חסרונותיו הוא תולה באחרים.

ולכן אין קבע גלמוד דרכי ושערי עבודת ה', וכל אחד צריך לראות באיזה שער עליו להכנס לפי תכונותיו ולפי מצבו פאותה שעה, וכן יעבד

עצות מתוקות

חז"ל (ספרו ד) מלמדים אותנו לנקט בדרך הפשטה, כדוד מלכנו שלמד את הברית לעשות פשטה עם מי שיש להם דין ומשפט, והפשטה צריכה להתחיל כבר אצל בעל הדין בעצמו עוד קודם שהוא בא לפני הדיינים, כי לאחר שהוא בא לפני הדיינים והם מציעים לו לעשות פשטה, זהו כבר חסרון שהוא לא הגיע לפשטה עוד קודם לכן, ופשטה שכתב לא רק בדיני ממונות, אלא גם בשאר ענינים של בין אדם לחברו, שעל האדם להפגוע מלבקר ומלהעיר בביתו או מול חברו על דברים שנגעו שלא כרצונו וכדומה, כדי שלא לבוא לידי מצה ומריבה.

מתוקות שיחי

רבנו של עולם, אתה מלמדנו על ידי חכמי הקדושים (ב"מ ל), שלא תרבה וישלם אלא על שהמדיד דיניהם על דין תורה, ולא נהגו לפני משורת הדין. על כן מחלים אנו את פניה שתחננו במדת התורה, לתור תמיד לאילת ולא לבא לקלל ופוחים, קעסים ומריבות, וכאשר קשה לנו לתור למור, נהג במדת הפשטה ונותר לכל הפחות על חלק מסענותינו ומתביעותינו כפלי האילת בכדי למנוע מחלקת ומריבה, ובזכות זה נהנה לשפע גדול מדרך העשייה הקדושה והרחבה, אמן סלה.

מתוקות הפרוד

לאור האמור: באר ענין אסור ערוב בשר בחלב וצמר ופשתים, שאסורים אלו באו ללמדנו שיש דברים שצריך להפרידם ולהפרד מהם, וכן כשאדם רואה באשמו חסרונות מסוימים, עליו להפריד ולהתעלם מהם, אף אם הוא צודק בטענותיו פנגדה, בכדי שלא לבא לזכורם ולמריבות חלילה.

ורז"ל תקנו להמתין בין בשר לחלב בהפסקה של שש שעות (לפי פנה דעוה), והפסקה זו מלמדת אותנו שהאיש צריך לעשות הרבה הרחקה בין מדותיו לבין מדותיה של אשתו, כלומר שלא לרצות שהיא תתנהג דוקא כמו התכונות שלו, אלא יתן לה להתנהג לפי התכונות שה' הטביע בה [כל זמן שזה לא נוגד את דרך התורה] ולא יסתפל על התנהגות שבה שאינו מוצאות חן בעיניו, כי ההתעסקות בחסרונותיה רק מזיקה לקשר שביניהם, ודוקא על ידי שיתעלם מכה, יתכן שהיא תתעלה ותתגבר על חולשותיה.

אמד את עצמך!

ובה יתבאר מה שאמרו חז"ל (קדושינ מ"א): 'אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה, שפירא דאה בה דבר מגנה ותתגנה עליו', שחז"ל מלמדים אותנו בזה, שיש לאדם לראות את אשתו לפני שנושא אותה, כדי שפירא את תכונותיה ויאמד

בדעתו שלאחר הנשואין יוכל לעמוד בפניו שלא להביט בחסרונות אלו שבה, כדי שפאשר הם יהיו נשואים, היא לא תתגנה עליו ויעבר בכל יום על מצות 'ואהבת לרעך כמוך'.

ולמעשה, ישנם הבדלים רבים בין האיש לאשה, שפמו שבגוף האיש שונה מהאשה, שלאיש יש רמ"ח אברים ולאשה רנ"ב אברים, כך בנפש, האיש יותר חזק בדעתו והאשה יותר רכה, לאיש יש קול עבה ולאשה קול דק, האיש דואג יותר לעצמו והאשה דואגת יותר לאחרים, והיא נוטה יותר לתת ולהעניק לאחרים מאשר לעצמה.

הבן את אשר לפניך

ולכן האיש צריך להבין שישנם הבדלים גדולים בינו לבין אשתו ולא יצפה שהיא תתנהג פמותו, ואת הדבר הזה אנו למדים מאסור ערוב חלב בבשר, שאף על פי ששניהם באו מאותה בהמה, יש להבדיל ביניהם, כדי ללמדנו שדוקא האיש והאשה שהם בעצם אחד, עליהם להבין שיש ביניהם הבדלים גדולים, ועליהם להשלים עם זאת שיש חלק גדול בהנהגותיהם ולא לרצות שכן הזוג יתנהג דוקא פמותם וכרצונם.

וכמו כן אסור ערוב צמר ופשתים מלמדנו

את ההפרדה הזאת שאדם צריך לעשות בין דעתו לדעת אחרים, ולעמת זאת בגדי כהונה מתר לערב צמור ופשתים. פי עקר מעלתם של הפתנים שעליה מכבדים אותם בגדי ההנהגה, [כמו" בתורה שבגדיהם הם "לכבוד ולתפארת" עבירים], היא מה שהם אוהבים את כלל ישראל ומינרבים בדעתם עם קלם, לכן בגדי ההנהגה אין את האסור לערב צמור ופשתים, פי אסור זה מלמד את האדם להפריד בינו לבין דעת

הזאת, והמיחדות של הפנה היא מדת ערוב הדעות עם הגריות.

וההתר של שעטנז אצל הפתנים הוא מפאת מעלת ה'גברא' - הפתנים עצמם, ומצינו התר של שעטנז גם במצות ציצית שצטונו לתלות חוטי צמור על כנפות הגדול ולולי מצות התורה מעשה זה היה נראה כמעשה תמיה מואד - לתלות חוטים על הגדול שגורמים לו להראות כגדול פרום, ונמצא שמצות ציצית גורמת לנו מעלה גדולה של מדת השפלות ויכנה היא גורמת לנו

לזכור את ה' (ע' מנחות מג), פי כשאדם שפל הוא יכול להיות את ה' ולמצוא אותו יתברך בכל מצב שיש לו.

ומיפיו שהציצית אינה כמו שאר הגדים שאנו לובשים אלא היא בגד שמתרנו לתבר אותנו לה, לכן אין בה אסור ערוב צמור ופשתים, פי יסוד הציצית הוא לגרם לנו שלא להפרד מה' בשום מצב אלא שיהיה לנו ערוב וחבור אל ה' יתברך בכל מצב, והתר השעטנז בציצית הוא התר מפאת מעלת ה'הפצא' - הציצית.

ענבי הגפן בענבי הגפן

"ובחרת בחיים" שלמה מלפני אומר: "ראה חיים עם אשה", ונת"ל (ויקרא שמות טח), ממשילים את החתן והכלה לענבי הגפן בענבי הגפן. ונשאלת השאלה, מדוע לא המשילו את האיש והאשה לפרי אחר כגון לזיתים?

אלא שמיצינו כבר שדוד מלפניו המשיל את האשה לגפן, כמו שכתוב: "אשתך כגפן פריה" וזאת משום שהגפן מרמזת על תסיסה ומלחה ותפקיד הבעל הוא לגרם לאשתו להיות מלאה שמחה כגפן, ובשביל לשמחה עליו להיות בעצמו תוסס כיון בלבו ושמח מחסדי ה' הרבים שעליו, וכמו שמתחיל המזמור בפסוק: "אגיע פפיו כי תאכל", שמדבר על כף שאדם צריך לפרנס את ביתו ברוחני ובגשמי ובשביל לפרנס הוא צריך להיות תוסס ומלא בחיות כדי שייכל לעסק במלאכה שתניב לו פרנסה וכדי ללמד דעת ה' בביתו.

שייתקנו בו "אשתך כגפן פריה בגרתי ביתך", שגם אשתו שמחה ומגדלת את הילדים בחשק ובחיות, ושמחה לטרם ולסייע לו בגרתי הבית, וכשיענבי הגפן בענבי הגפן, כשישגי הורים מקנאים את תפקידם לתסס באהבת ה' ולשמח בחסדיו הגדולים ולהשקיע בגדול הילדים ולחנכם במאור פנים, יזכו לברכת "בניה כשתלי זיתים סביב לשלחנה".

הזיתים מסמלים על ישוב דעת, פי מהזיתים מפקים את השמן שמונח בקול שקט, ולכן המשיל את הילדים לזיתים משום שילדים בטבעם יש תסיסה ושמחה גדולה והברכה הנצרכת להם היא שיהיה להם ישוב דעת, כדי שייכלו לקבל את החנוכה מהוריהם ולכן המשיל את הילדים לזיתים ולא לגפן, לומר שיהיה להם את הרגע והשלוה הנכונים.

על תסיסה של פעם, ולהעביר על מדותיהם, פי תסיסה של פעם היא בגדור של יו" שיהמיץ, ואדרבה, בזמנים פאלו צריך להיות "שפור ולא מינו" ולהיאר בשלות נפש גם כאשר הילדים משתוקבים, ולשמח בחסד ה' הגדול שנתן להם ילדים ולא פאחרים שמצפים לסבל של השתוקבות ילדים בביתם מאחר ולא זכו לזרע של קניא.

וכשאדם תוסס ושמח בחסדי ה' בביתו, עליו נאמר: "הנה כי כן יברך גבר ירא ה'" שזוכה להיות מברך ולראות את חסדי ה' עין בעין. "וברכה ה' מצינו ויראה בטוב וירושלם כל ימי חייו" לרבות את הימים ואת הלילות, כמו שבמקום אחר נן זומא דרש את "כל ימי חייו" לרבות הלילות והימים, ולפי דרשת חכמים שם: 'להביא לימות המשיח' יתברך, שבזכות שאדם תוסס ושמח בביתו מחסד ה' ומקדש בכה את ביתו, יזכה גם לקבל פני משיח בגאולה הקרובה במתרה בזמניו, אמן.

רגע של הורה

פי מאידך, גם עם ההורים לסגל לעצמם לפעמים את תכונת הרגע שמרמזות ביותים, כדי להתגבר

לשמח ולשמח

וכאשר האיש בעצמו שמח ותוסס כגפן, זוכה

דם זורם ולא נשפך

בפרשתנו נאמר על הדם: "על הארץ תשפכו פנים" ויש להבין מהו הצורך בכה שהתורה המשילה את הדם למים, לכאורה היה די לומר "על הארץ תשפכו"? ויש לבאר שהתורה רצתה להזכיר לנו בהמשלת הדם למים, את חסד ה' הגדול שנתן לנו דם שזרם בגופנו פנים הזרמים לים, ועוד חסד גדול יש בכה שעל אף הזרימה הרצופה והרבה של הדם ללב וממנו לכל הגוף - העורקים לא מתפוצצים, ועלינו להכיר על כף טובה לה'.

חדוים מתוקים

א. מדוע ישנם בזמנים מאכלים רבים שאינם בריאים ומה התקון לזה? ב. מה מלמדנו צורתו של המוח? ג. מתי ההפרדה מועילה ומתי החבור מועיל? ד. מדוע האיש והאשה נמשלו לגפן והבנים לזיתים? התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון | הזוכה מפרשת ואתחן: שמואל צבי טפר, אלעד.

דבר היה אמור להסתיים באסון איים וחס ושלום הילד היה עלול כבר לא להיות בינינו.

כשהוא סים לספר את דבריו, תפסתי את הגליון 'מתיקות השבת' ביד וספרתי לצבור מה שקראתי בו ואיו רגע לפני שארע הנס הגדול הזה התפללנו לה' עם הבל פיהם של תשכ"ד שאין בהם חטא - להנצל מאסונות בשום דרך וקשרתי את המאדע הזה לאותו מאמר, שקאן הילד שנפל נצל מנוק דרך ה'מי שהוא הילד שדחף אותו, וכן הילדים שישבו למטה נצלו מנוק דרך הילד שנפל, שאפשר לקרא לזה נוק על ידי מי שאין כנתנו להזיק. "אודך כי עניתני ותהי לי לישועה"

פ. ח. ח. ח.

ולכל הפחות עבור אחד מהם. המשך מתיקות הניסים

שמחנו מאד מהנס, אלא שחששנו על שלומנו של הילד שנפל. הזמנתי אנשי הצלה למקום, אבל עוד לפני שהם הגיעו הילד קם על רגליו כשבת צחוק על פניו ואמר שהכל בסדר אתו, אנשי הצלה שהגיעו בדקו אותו והמליצו לקחת אותו לבדיקות בבית החולים.

מצד ו'נשמרתם מאד לנפשתיכם', אביו לקח אותו לבית החולים ולמחרת בשבת בבקר הוא עשה קדוש מקדש בבית הכנסת אודות לגם הגדול, שלא ארע לילד שום נזק בעוד שהרופא העיד בפניו שכזה